

2020-12-14

Till:

Registrator Finansdepartementet

Statssekreterare hos finansmarknadsminister Per Bolund: Ulf Holm

Statssekreterare hos näringsminister Ibrahim Baylan: Emil Högberg

Statssekreterare hos finansminister Magdalena Andersson: Max Elger

Statssekreterare hos miljöminister Isabella Lövin: Gunvor G Ericson

Representanter i Member State Expert Group: Åsa Sterte, Johan Kristensson

Förslag till Delegerade akter från kommissionen enligt Taxonomiförordningen äventyrar den positiva utvecklingen mot fler hållbara skogsinvesteringar

EU-kommissionens aktuella förslag för att definiera hållbart skogsbruk skulle i sin nuvarande utformning göra att hela det svenska skogsbruket riskerar att klassas som icke hållbart. Förutom allvarliga konsekvenser för det svenska skogsbruket skulle förslaget påverka marknaden för gröna obligationer negativt och därmed försvåra för skogsnäringen att få krediter. Sverige skulle straffas för vårt hållbara sätt att bedriva skogsbruk och den positiva utvecklingen mot fler hållbara skogsinvesteringar riskerar att stoppas. Regeringen bör därför invända mot förslagets utformning.

Skogsindustrierna, LRF Skogsägarna och Svenska Bankföreningen har tagit del av förslaget till delegerade akter. Vi är i grunden positiva till att tydliggöra kriterier för hållbara aktiviteter för att klimatmålen ska uppfyllas, men vi delar den oro som våra medlemmar ger uttryck för angående förslagen för skogsbruk. Skogsbruket är ett första steg i en industriell förädling av produkter som möjliggör ett minskat fossilberoende och dessutom bidrar till såväl landsbygdens som nationens ekonomi. Vi vill delge er våra bedömningar på de föreslagna kriterierna för skogsbruk och varna för de allvarliga konsekvenserna för Sverige om förslaget blir verklighet.

Förslaget från EU-kommissionens har avvikit från expertgruppen TEG, vilket får stora konsekvenser

I förslaget från EU-kommissionens expertgrupp (TEG) fanns i kapitlet om skog/lantbruk ett avsnitt som kallades 'Existing forest management'. Detta är borttaget i kommissionens nya förslag. Det har istället lagts till ett helt nytt avsnitt som heter 'Improved forest management' som innehåller krav på utökade åtgärder. Denna ändring kan starkt ifrågasättas. Detta är en betydande förändring av TEG:s förslag och har inte tidigare varit föremål för offentligt samråd. Att avsnittet 'Existing forest management' tagits bort kommer att leda till att befintligt skogsbruk i Sverige inte kommer att kunna bedömas enligt taxonomin, vilket sannolikt inte står i överensstämmelse med syftet med taxonomiförordningen (2020/852) och EU:s klimatneutrala mål fram till 2050.

Definitionen av vad som avses begränsa klimatförändringarna begränsar dessutom avsevärt den aktivitetens användbarhet och utesluter en hållbar befintlig skogsförvaltning. Denna definition tillsammans med kravet på utökade åtgärder innebär att aktiviteterna som görs inom ramen för 'Improved forest management' inte inkluderar de åtgärder som vidtas löpande inom

skogsförvaltningen. Den nuvarande skogsförvaltningen i Norden bidrar väsentligt till att minska klimatförändringarna även om syftet med aktiviteten i sig inte är att minska klimatförändringarna. Det är snarare effekten av skogsförvaltningen som bidrar till att minska klimatförändringarna. Den befintliga skogsförvaltningen i Sverige absorberar cirka 40 miljoner ton koldioxidekvivalenter netto per år. Detta måste i alla avseenden betraktas som ett betydande bidrag till att minska klimatförändringar.

Detaljerade rapporteringskrav skapar oproportionerligt stora kostnader för enskilda skogsägare

De extremt detaljerade rapporteringskrav samt gransknings- och kontrollkrav som anges i förslaget minskar lönsamheten i ägandet av skog. Därmed sänks återbetalningsförmågan för dem som finansierar sitt skogsäggande med lån. På så sätt kommer värdet på skog att falla och/eller ett koncentrerat ägande av skog öka. Som alla investeringar måste även dessa vara ekonomiskt hållbara för att attrahera finansiärer och investerare. Regeringen bör även av detta skäl invända mot förslaget utformning. De utökade krav på kontroll och begränsningar av aktiviteter som t.ex. förbud mot gödning och att myndigheter (eller tredje part) ska kontrollera skogsbruksplaner, vilket därigenom leder till offentliggörande, kan också anses vara inskränkningar i ägande- och brukanderätten.

Ligger EU-kommissionens förslag inom dess mandat enligt taxonomiförordningen?

Det kan även ifrågasättas om kommissionen verkligen har mandat att anta det regelverk rörande skog som föreslås. Det kommissionen har fått delegation att göra enligt art 10.3 i förordningen är att fastställa tekniska screeningkriterier för aktiviteter som bidrar väsentligt till klimatförändringarna. Det kan ifrågasättas ifall borttagandet av avsnittet 'Existing forest management' och ersättandet av det med avsnittet 'Improved forest management' verkligen ligger inom detta mandat. Det kommissionen nu föreslår får de facto effekten att kommissionen får styra och reglera skogs- och näringspolitiska områden som politiker borde hantera.

Slutsats

Sammanfattningsvis skulle den föreslagna EU-taxonomin för skogsbruket innebära att möjligheten att emittera gröna obligationer i Sverige baserade på skog enligt taxonomins definition i praktiken skulle försvinna. Det skulle också bli svårare för mindre skogsbruk att få finansiering för förvärv av skog, bli svårare att behålla skogsegendomar intakta genom utköp vid arvskiften, och överlag kommer värdet av skog att falla. Anledningen till det är hela syftet med taxonomin dvs. att styra investeringar och finansiering till aktiviteter som EU, och nu närmast kommissionen, anser vara hållbara aktiviteter. Är en aktivitet som skogsbruket, som idag bidrar väsentligt till att begränsa klimatförändringarna, inte inkluderad i taxonomin kommer det att innebära att finansieringen av det svenska skogsbruket kommer att bli dyrare. Sammantaget skulle detta äventyra den positiva utvecklingen mot fler hållbara skogsinvesteringar i Sverige. De effekter taxonomin kommer att få framöver är dessutom i nuläget inte fullt ut överblickbara, men det är tydligt från EU att kommande regelverk och andra åtgärder kommer att hänvisa till taxonomin i stor omfattning. Det i sin tur leder till att om ett skogsbruk inte omfattas av taxonomin kan det få oöverblickbara konsekvenser. Regeringen bör därför verka för att detta förslag med denna utformning inte genomförs.